

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/118/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221865
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412221865.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 4. decembra 2013 č. k. 8C/747/2012-58, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Komárno (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 04. 12. 2013 č. k. 8C/747/2012-58 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobou zo dňa 27. 09. 2012 domáhal od žalovaného zaplataenia majetkovej škody 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 935 eur za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymozenie pohľadávky, pretože Okresný súd Nové Zámky o žiadosti na vydanie poverenia vo veci vedenej exekútorom pod exekučným číslom EX 11411/2009 rozhodol po viac ako 516 dňoch a to rozhodnutím o udelení poverenia. Išlo o konanie proti povinnému: G. E.. Postup exekučného súdu pokladá za nesprávny úradný postup.

Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril, žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že žaloba je zmätočná, žalobca nepredložil žiadne dôkazy, nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, žaloba je podaná predčasne, poukázal na to, že nič nebránilo žalobcovi využiť účinný prostriedok nápravy a to podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu, ústavná sťažnosť taktiež podaná nebola, namietal aj premlčanie návrhu.

Súd prvého stupňa uviedol, že zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4Er/1292/2009 zistil, že dňa 25. 11. 2009 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 proti povinnému: G. E., o vymozenie 396,32 Eur s prísl. Dňa 18. 01. 2011 Okresný súd Nové Zámky vydal poverenie pre súdneho exekútora. Toto poverenie bolo expedované súdom dňa 26. 01. 2011 a doručené súdnemu exekútorovi 28. 01. 2011. Oprávnený - žalobca bol v exekučnom konaní vyzvaný na predloženie úverovej zmluvy dňa 10. 02. 2010 na čo však nereagoval, dňa 16. 02. 2010 bol vyzvaný na túto skutočnosť aj právny zástupca oprávneného, bol urgovaný dňa 08. 09. 2010 a tento listinu súdu predložil až dňa 28. 09. 2010. Preto v žiadnom prípade nebolo preukázané tvrdenie žalobcu, že o žiadosti o udelenie poverenia bolo rozhodnuté po viac ako 516 dňoch. Žalobca zapríčinil nekonanie exekučného súdu svojím správaním - nereagoval na výzvy súdu 7 mesiacov, preto túto skutočnosť nemožno hodnotiť ako nečinnosť súdu.

Žalobca náhradu škody v sume 125 eur špecifikoval tak, že táto majetková škoda predstavuje ním vynaložené náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému v sume 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu sumu na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde 15 eur. Výška tejto hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslieť len s nepomernými ťažkosťami. Nemajetkovú ujmu odôvodnil tým, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 49 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru po ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a tiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík.

Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval podľa § 9 zák. č. 514/2003 Z. z., keď podľa neho príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, respektíve bez zbytočných prieťahov v konaní. Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 odsek 2 zák. číslo 514/2003 Z. z. v súčasnom znení by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody, citované ustanovenie je platné od 01. 01. 2013.

Podľa ust. §-u 44 ods. 2 zákona č.233/1995 Z. z. v znení účinnom v čase začatia exekučného konania Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4Er/1292/2009, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Pojem nesprávneho úradného postupu zákon vymedzuje len uvedením príkladov, čo sa má považovať za nesprávny úradný postup, avšak úradný postup spravidla nie je možné právnym predpisom upraviť do najmenších podrobností tak, aby zahŕňal všetko, čo je potrebné pri výkone verejnej moci. Všeobecne možno nesprávnosť úradného postupu charakterizovať ako porušenie postupu stanoveného právnymi normami. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ide o tie prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou tých orgánov (ktoré zákon uvádza) než rozhodovacou činnosťou.

Tvrdenie žalobcu, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti o udelenie poverenia je právne irelevantná, pretože Exekučný poriadok stanovuje len lehotu na vydanie poverenia, nie však na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Mylný je teda názor žalobcu o tom, že 15 dňová lehota sa vzťahuje aj na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Nevydanie poverenia v 15 dňovej lehote však nebolo zapríčinené nesústreďenosťou exekučného súdu, ale práve tým, že exekučný súd si plnil svoju povinnosť vyplývajúcu zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj s ustanovením § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodovacom konaní. Takýto postup konajúci súd považuje za správny a súladný s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6 Cdo 105/2011, 6 Cdo 1/2012 6 Cdo 3/2013), a preto v žiadnom prípade ho nepovažuje za nesprávny úradný postup. Uviedol, že dospel k záveru, že žalobcom tvrdený nesprávny postup sa nestal v predmetnej exekučnej veci Okresného súdu Nové Zámky, a preto absentuje jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Absencia čo len jedného zo zákonných predpokladov vzniku tejto zodpovednosti musí mať za následok zamietnutie žaloby v tejto veci. Taktiež nebolo preukázané tvrdenie žalobcu o nečinnosti súdu viac ako 516 dňoch.

Súd podľa žalobcu by mal posúdiť v tomto konaní, či exekučný súd rozhodol správne, keď žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Zistiť správnosť takéhoto rozhodnutia konajúceho súdu neprináleží.

Poukázal na to, že do podania návrhu na súd šesťmesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval po uplynutí šesťmesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti žalovaným, žalobu tak nepovažoval za predčasnú. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu z dôvodu, že k rozhodnutiu o udelení poverenia na vykonanie exekúcie nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č.

514/2003 Z. z., skutočnosť, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy, prípadne disciplinárny senát alebo Európsky súd pre ľudské práva. Žalobca však do vyhlásenia rozsudku súdu nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, resp. že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca sa vo svojich žalobách v podstate domáha, aby okresný súd opätovne preskúmaval rozhodnutia okresných súdov v exekučnom konaní. Pokiaľ by však všeobecné súdy, pričom vecne príslušnými by v prvom stupni boli okresné súdy, preskúmavali postup iných všeobecných súdov, mohol by tento postup smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve, nakoľko v prípade, ak by sa prieťahov dopustil súd vyššieho stupňa, jeho postup by preskúmaval okresný súd, teda súd nižšieho stupňa. Všeobecný súd teda môže rozhodnúť o priznaní náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak už oprávnený orgán rozhodol o existencii prieťahov v konaní.

Absenciou predmetného rozhodnutia oprávneného orgánu o existencii prieťahov nebola splnená základná podmienka pre rozhodnutie o náhrade škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, a preto sa súd v konaní existenciou ďalších predpokladov zodpovednosti za škodu (t.j. protiprávne konanie, vznik škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody a následne aj samotnou výškou škody) ďalej nezaoberal, preto ani nevykonával ďalšie dokazovanie navrhnuté žalobcom - vyčkaním na doloženie znaleckého posudku zo strany žalobcu, pretože znalecký posudok, ktorý rieši právnu otázku nie je relevantný dôkaz, pretože právnu otázku rieši súd. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, nečinnosti súdu viac ako 213 dní a žalobu ako nedôvodnú zamietol (§ 120 OSP).

O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech nepriznal náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie práva proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, pretože jej žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietal, že súd prvého stupňa v merite veci aplikoval novú právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, teda po založení zodpovednostného právneho vzťahu. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Mal za to, že súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Zároveň namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

Ďalej dôvodil tým, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyiac jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Poukázal na to, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústreďenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu

so zákonom, v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti pre zmätočnosť a nedostatok dôvodov, čím bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom a pre nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie. Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 OSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Aj rozhodnutie formou uznesenia (ak nejde o rozhodnutie, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu, ktorému nikto neodporoval alebo o uznesenie, ktoré sa týka vedenia konania) musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t.j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením

práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 125 eur (náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej) a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 935 eur, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, v dôsledku nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky v exekučnej veci sp. zn. 4Er/1292/2009. Žalobca podľa vlastného tvrdenia vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 935 eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu 935 eur žalobca vyčíslil výpočtom - alikvotným pomerom za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky.

Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 14967/09 zo dňa 14. 09. 2009. Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 4Er/1292/2009, začalo podaním návrhu u súdneho exekútora dňa 06. 11. 2009. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý podal na Okresnom súde Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 25. 11. 2009. Súd prvého stupňa vydal poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora dňa 18. 01. 2011.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku v úvode uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovaného nároku z dôvodu nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíval v tom, že poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. V ďalšom texte odôvodnenia súd prvého stupňa však už v rozpore so žalobou uviedol, že Exekučný poriadok stanovuje len lehotu na vydanie poverenia, nie však na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, a preto je mylný názor žalobcu o tom, že 15 dňová lehota sa vzťahuje aj na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pričom nevydanie poverenia v 15 dňovej lehote však nebolo zapríčinené nesústreďenosťou exekučného súdu. Ďalej uviedol, že súd podľa žalobcu by mal posúdiť v tomto konaní, či exekučný súd rozhodol správne, keď žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Z uvedeného je zrejmé, že odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa je zmätočné a v rozpore so žalobou žalobcu, keďže súd prvého stupňa sa zaoberal vecou z hľadiska posudzovania lehoty ohľadne zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia, pričom v predmetnej exekučnej veci bolo vydané poverenie. V takom prípade sa mal zaoberať tým, či v čase začatia exekučného konania podľa vtedy platnej právnej úpravy Exekučného poriadku bola určená lehota na vydanie poverenia ohľadne exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok a ak bola, či bolo poverenie vydané v stanovenej lehote.

Ďalej súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku uviedol, že keďže nebolo príslušným oprávneným orgánom vydané rozhodnutie o existencii prieťahov v predmetnej veci, nebola splnená základná podmienka pre rozhodnutie o náhrade škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, a preto sa existenciou ďalších predpokladov zodpovednosti za škodu (t.j. protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody a následne aj samotnou výškou škody) ďalej nezaoberal. Mal za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno preukázania ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, nečinnosti súdu viac ako 213 dní.

Odvolačný súd poukazuje na to, že z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom

stanovenej lehote a zbytočné prietahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Ak zákonodarca explicitne ustanovil, že za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, akýkoľvek extenzívny výklad by bol v rozpore s účelom zákona. Pokiaľ nebola dodržaná zákonná 15-dňová lehota na vydanie poverenia (ak bola zákonom v danom období stanovená), takýto stav predstavuje nesprávny úradný postup súdu.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Z obsahu pripojeného exekučného spisu vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia bola podaná dňa 25. 11. 2009 a poverenie bolo vydané dňa 18. 01. 2011, teda za situácie, že v čase začatia exekúcie (06. 11. 2009) bola stanovená lehota na vydanie poverenia pre exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, potom by bolo poverenie vydané po uplynutí zákonnej lehoty a išlo by o nesprávny úradný postup. V takom prípade je potom potrebné zaoberať sa aj existenciou škody, jej špecifikáciou, preukázaním jej výšky, príčinnou súvislosťou s postupom exekučného súdu.

Okolnosť, že žalobca v exekučnom súdnom konaní pre nečinnosť súdu nedosiahol v zákonom stanovenej lehote vydanie požadovaného súdneho rozhodnutia, prípadne poverenia na vykonanie exekúcie ešte nezaručuje samo osebe dôvodnosť a priznanie nároku na náhradu škody.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti pre zmätočnosť a nedostatok dôvodov, čím bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom a pre nedostatočne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.